

ANALITINĖ INFORMACIJA
APIE SUNKIŲ IR MIRTINŲ NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ (NA) DARBE
KONTEKSTĄ IR TENDENCIJAS STATYBOS SEKTORIAUS
ĮMONĖSE 2019-2020 METAIS
(Vilnius, 2021 m. kovo mėn. duomenimis)

I. ĮVADAS

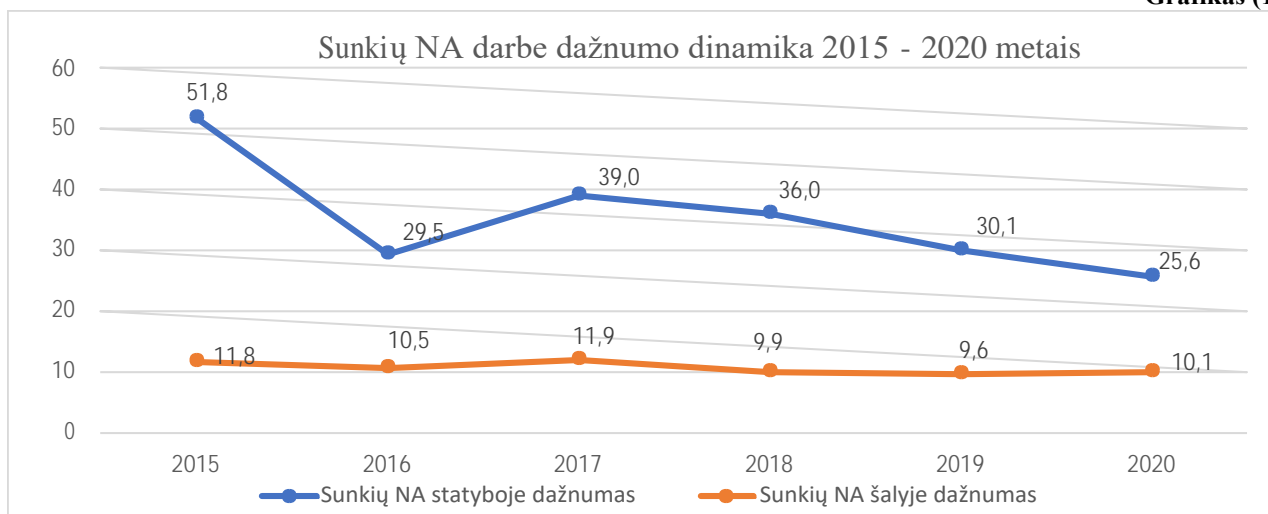
2020 metais Lietuvos Respublikoje statybos ekonominės veiklos rūšių (toliau – EVR) mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe (toliau – NA darbe) statybos EVR skaičius ir dažnumo koeficientas Kd (NA darbe skaičius, tenkantis 100 tūkst. dirbančiųjų) kryptingai mažėjo. Lyginant su 2019 mirtinų NA darbe dažnumo koeficientas statybos sektoriuje sumažėjo 2,2 punkto (iki 5,3), tačiau išlieka 1,9 karto didesnis už vidutinį šalyje (2,7), skaičiuojant nuo dirbančiųjų visose EVR (skaičiuojant dažnumo koeficientą (Kd) naudotasi Statistikos departamento oficialiai paskelbtais 2020 m. IV ketvirčio duomenimis).

II. PAGRINDINIAI NA DARBE STATISTINIAI RODIKLIAI, JŲ POKYČIŲ TENDENCIJOS STATYBOS SEKTORIAUS ĮMONĖSE PAGAL ŠALIES RODIKLIUS

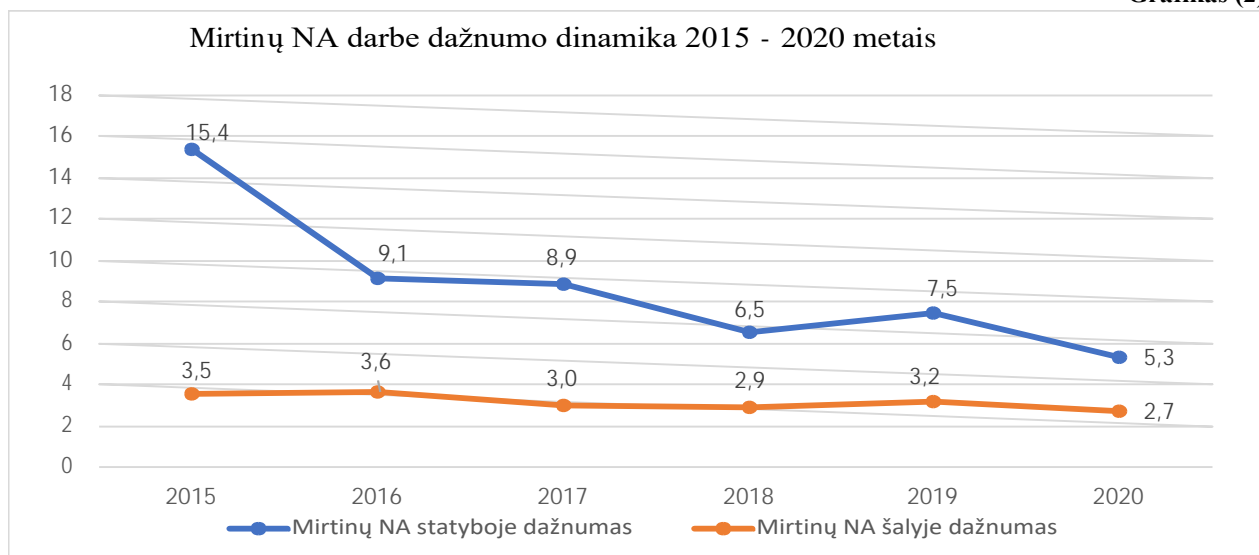
Lentelė (1)

	(S) NA	(M) NA	Iš viso statybose (S) +(M)	Pokyčiai proc., kartais				
				(M)	(M) Kd		(S) Kd	
				%	šalyje	statyba	šalyje	statyba
1	2	3	4	5	6	7	9	10
2015	47	14	61	0,0	3,5	15,4	11,8	51,8
2016	26	8	34	-42,9	3,6	9,1	10,5	29,5
2017	35	8	43	0,0	3,0	8,9	11,9	39,0
2018	33	6	39	-25,0	2,9	6,5	9,9	36,0
2019	28	7	35	16,7	3,2	7,5	9,6	30,1
2020	24	5	29	-28,6	2,7	5,3	10,1	25,6

Grafikas (1)

Grafikas (2)

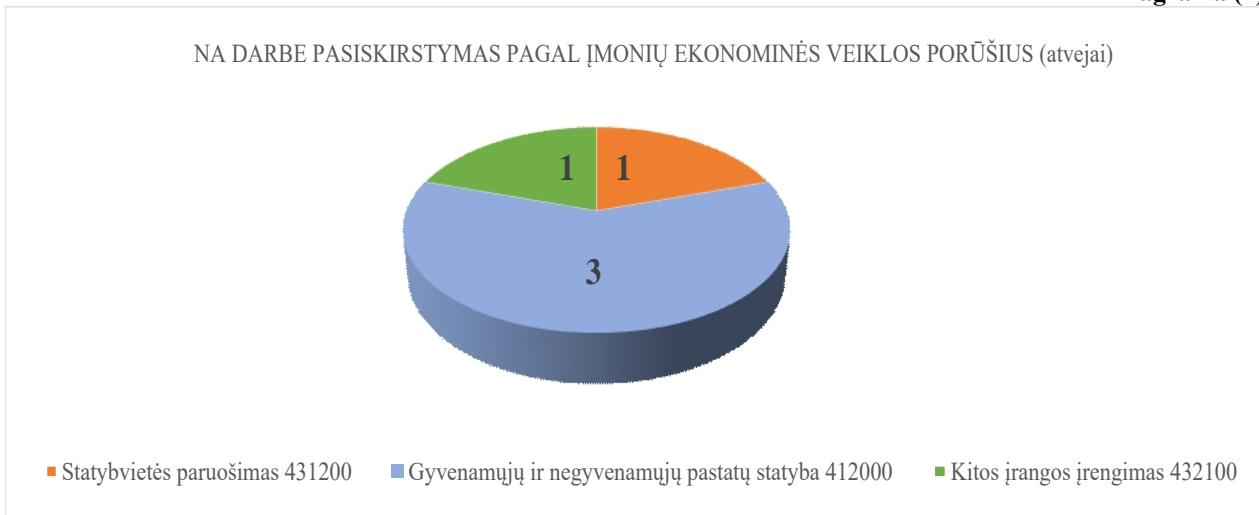
Pastebėjimas:

2020 m. mirtinų NA darbe skaičius yra beveik 3 kartus mažesnis, o sunkių NA darbe beveik 2 kartus mažesnis nei 2015 m. (2020 m. įvyko 5 mirtini ir 24 sunkūs NA darbe, kai 2015 m. buvo net 14 mirtinų ir 47 sunkūs NA darbe).

2020 m. mirtinų NA darbe skaičius lyginant su 2019 m. absoliutine reikšme sumažėjo nuo 7 (2019 m.) iki 5 (2020 m.) atvejų, o dažnumas – sumažėjo nuo 7,5 iki 5,3 (Lentelė 1).

2020 m. sunkių NA darbe rodiklių įverčiai lyginant su 2019 m. sumažėjo nuo 28 atvejų (dažnumo rodiklio įvertis 30,1) iki 24 atvejų (dažnumo rodiklio įvertis 25,6) (Lentelė (1)), tačiau vis tiek išlieka ženkliai didesnis nei šalies vidurkis (10,1).

Diagrama (1)

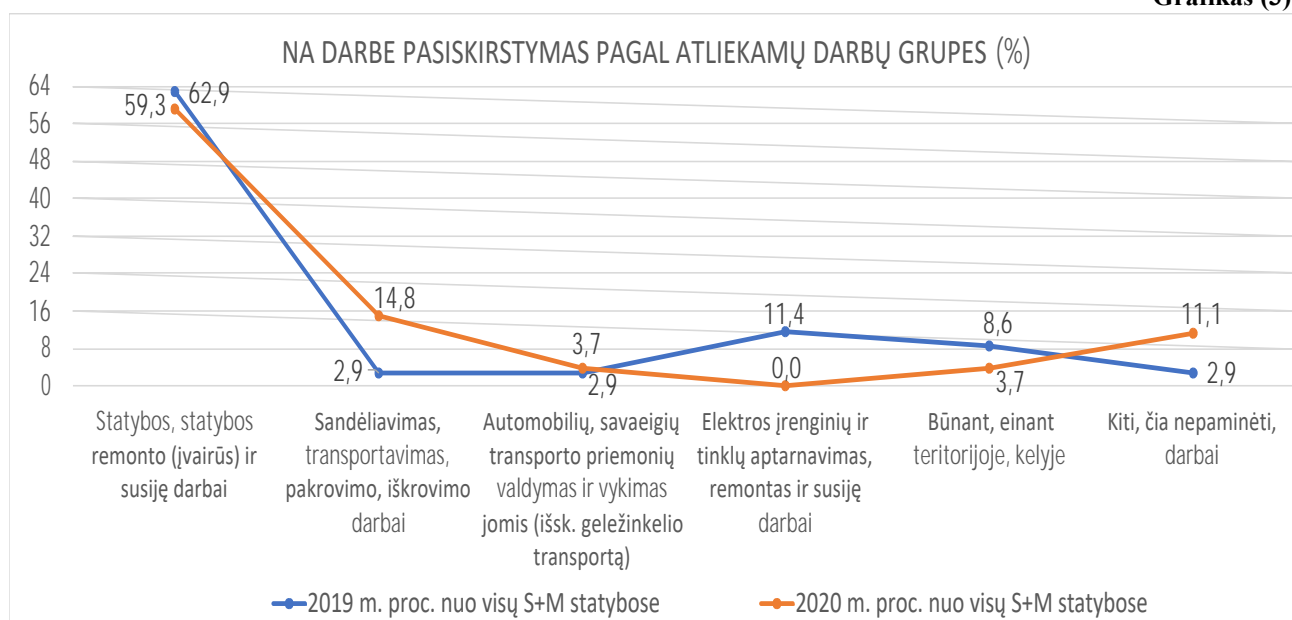
III. NA DARBE PASISKIRSTYMAS PAGAL ATLIEKAMŲ DARBŲ GRUPES

2020 m. visi 5 darbuotojai, dirbę statybos EVR įmonėse, žuvo atlikdami statybos darbus. Atsižvelgiant į aukštus mirtinų ir sunkių NA darbe rodiklius, konstatuotina, kad išskirtinį statybos darbų pavojingumą sąlygojantys faktoriai (vykdomų statybos darbų specifika, mobiliuose darbo vietose itin greit besikeičiantys rizikos veiksniai) išlieka.

Lentelė (2)

Atliktų darbų pavadinimas	2019 m.		2020 m.	
	S+M	Proc. nuo visų S+M	S+M	Proc. nuo visų S+M
Statybos, statybos remonto (įvairūs) ir susiję darbai	22	62,9	16	59,3
Sandėliavimas, transportavimas, pakrovimo, iškrovimo darbai	1	2,9	4	14,8
Automobilių, savaeigių transporto priemonių valdymas ir vykimasis jomis (išsk.	1	2,9	1	3,7
Elektros įrenginių ir tinklų aptarnavimas, remontas ir susiję darbai	4	11,4	0	0,0
Geležinkelio darbai	1	2,9	0	0,0
Vandens gavybos, tiekimo, valymo ir kanalizacijos įrenginių, tinklų aptarnavimas ir remontas	1	2,9	0	0,0
Būnant, einant teritorijoje, kelyje	3	8,6	1	3,7
Kiti, čia nepaminėti, darbai	1	2,9	3	11,1
Metalų apdorojimas ir susiję darbai	1	2,9	1	3,7
Eismo įvykiai (kai pažeisti KET reikalavimai už įmonės teritorijos ribų)	0	0,0	1	3,7

Grafikas (3)

Pastebėjimas:

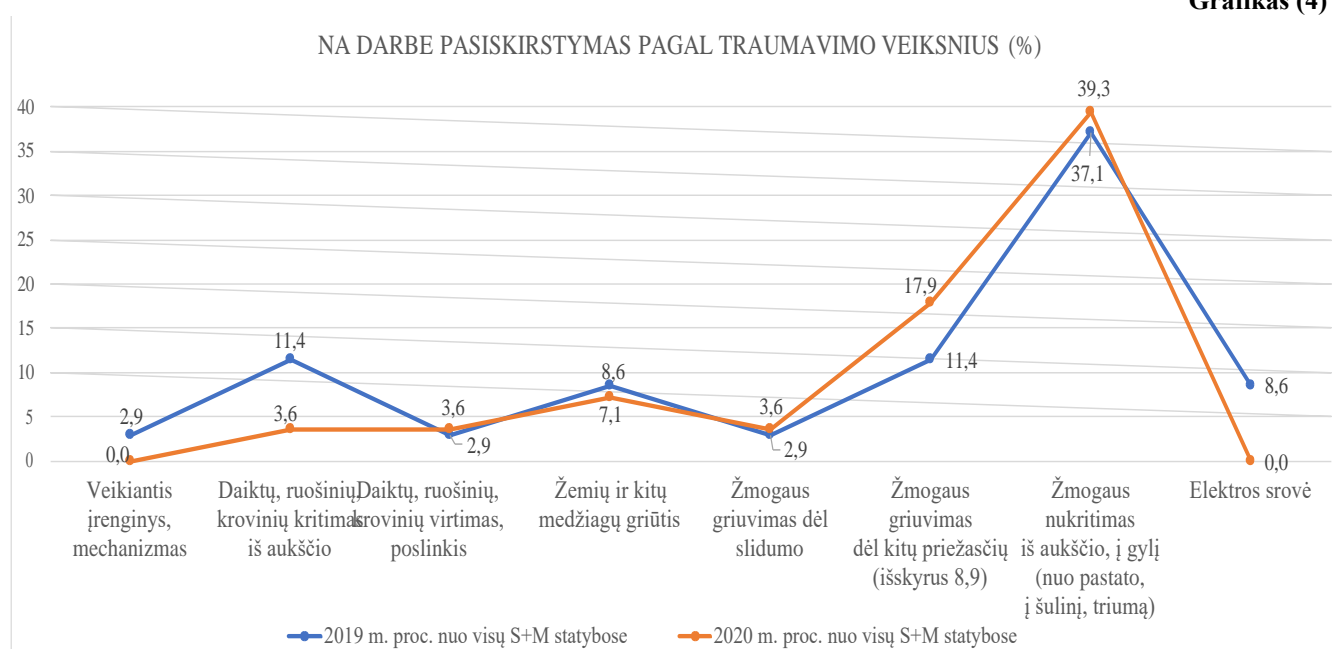
Akivaizdžiai vyraujanti darbų grupė – statybos, remonto ir susiję darbai. 2020 m. šių darbų grupėje sunkių ir mirtinų NA darbe skaičius (16 atvejų), lyginant su 2019 m. (22 atvejais), sumažėjo, o procentine reikšme sumažėjo nuo 62,9 proc. (2019 m.) iki 59,3 proc. (2020 m.), skaičiuojant nuo visų sunkių kartu su mirtiniais NA statybų sektoriuje. Vykdam sandėliavimo, transportavimo, pakrovimo, iškrovimo darbus sunkių kartu su mirtiniais NA procentinė išraiška padidėjo nuo 2,9 iki 14,8. 2019 m. sunkių kartu su mirtiniais NA darbe vykdant elektros įrenginių ir tinklų aptarnavimą, remontą procentine reikšmė buvo 11,4 proc., tačiau 2020 m. NA šių atliekamų darbų grupėje sunkių kartu su mirtiniais NA darbe nebuvo. 2020 m. padidėjo sunkių ir mirtinų NA skaičius, atliekant automobilių, savaeigių transporto priemonių valdymą ir vykimą jomis (nuo 2,9 atvejų 2019 m. iki 3,7 2020 m.) (Grafikas (3)). Skaitinė ir procentinė duomenų 2020 m. išraiška apie sunkius su mirtiniais NA statybos EVR įmonėse pateikiami nuo 27 sunkių kartu su mirtiniais NA darbe atvejų.

IV. NA DARBE PASISKIRSTYMAS PAGAL TRAUMAVIMO VEIKSNIUS

Lentelė (3)

Atliktų darbų pavadinimas	2019 m.		2020 m.	
	S+M	Proc. nuo visų S+M statybose	S+M	Proc. nuo visų S+M statybose
Veikiantis įrenginys, mechanizmas	1	2,9	0	0,0
Lekiantys, judantys daiktai, ruošiniai, skeveldros, atliekos	0	0,0	2	7,1
Daiktų, ruošinių, krovinių kritimas iš aukščio	4	11,4	1	3,6
Daiktų, ruošinių, krovinių virtimas, poslinkis	1	2,9	1	3,6
Įrenginio, mechanizmo virtimas	0	0,0	1	3,6
Žemių ir kitų medžiagų griūtis	3	8,6	2	7,1
Žmogaus griuvimas dėl slidumo	1	2,9	1	3,6
Žmogaus griuvimas dėl kliuvinio	0	0,0	1	3,6
Žmogaus griuvimas dėl kitų priežasčių (išskyrus 8,9)	4	11,4	5	17,9
Žmogaus nukritimas iš aukščio, į gylį (nuo pastato, į šulinį, triumą)	13	37,1	11	39,3
Kelių transporto priemonė	1	2,9	2	7,1
Transportuojamas kroviny	1	2,9	0	0,0
Įrankiai, kitos rankinės darbo priemonės	2	5,7	0	0,0
Elektros srovė	3	8,6	0	0,0
Kelių transporto priemonė	0	0,0	1	3,6
Kiti veiksniai (įvardijant)	1	2,9	0	0,0

Grafikas (4)

Pastebėjimas:

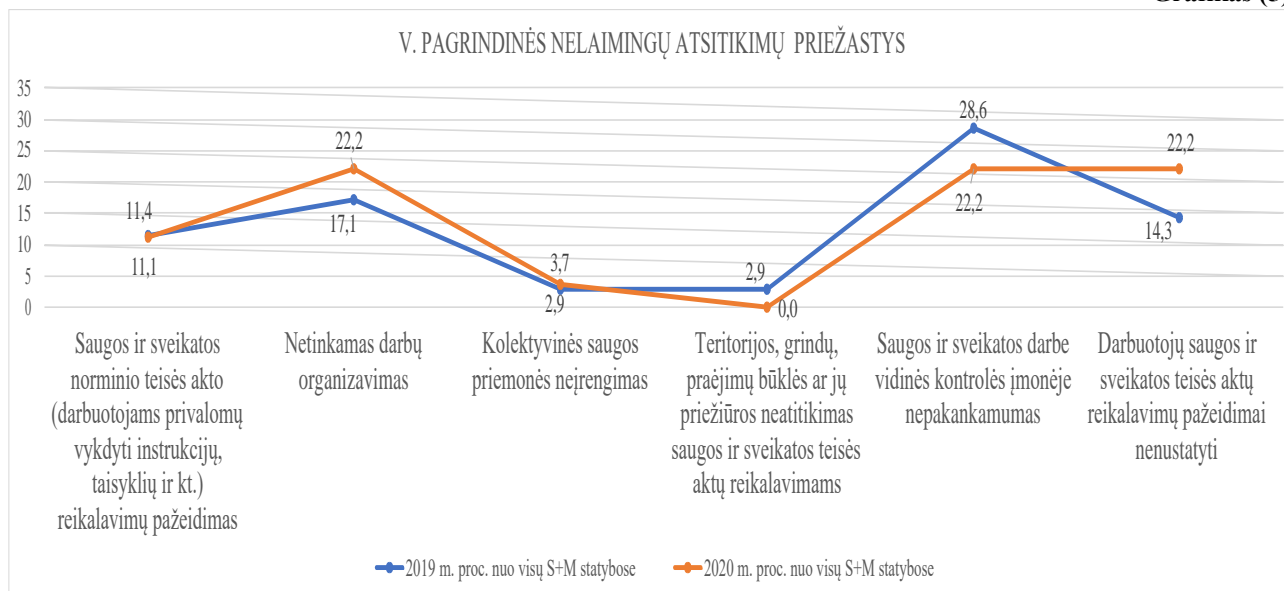
2020 m. kaip ir 2019 m. pavojingiausiu veiksniumi išlieka žmogaus nukritimas iš aukščio, į gylį (nuo pastato, į šulinį ir pan.) (analogiškai 39,3 proc. ir 37,1 nuo visų S+M statyboje), sekantys pavojingi veiksniai 2020 m. lyginant su 2019 m. yra daiktų, ruošinių, krovinių kritimas iš aukščio bei žmogaus griuvimas dėl kitų priežasčių (2020 m. 3,6 proc. ir 11,4 proc. 2019 m. (Grafikas (4)). (Skaitinė ir procentinė duomenų 2020 m. išraiška apie sunkius su mirtiniais NA statybos EVR įmonėse pateikiami nuo 28 sunkių kartu su mirtiniais NA darbe atvejų).

V. PAGRINDINĖS NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DARBE PRIEŽASTYS

Lentelė (4)

Atliktų darbų pavadinimas	2019 m.		2020 m.	
	S+M	Proc. nuo visų S+M statybose	S+M	Proc. nuo visų S+M statybose
Darbo atlikimas nustatyta tvarka neapmokyto ir/ar neatestuoto, neinstrukuoto saugos ir sveikatos darbe klausimais asmens (profesija, pareigos, vardas, pavardė)	1	2,9	0	0,0
Technologinio proceso (reglamento, nurodant kas projektavo), gamybos būdo neatitikimas saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimams	1	2,9	0	0,0
Saugos ir sveikatos norminio teisės akto (darbuotojams privalomų vykdyti instrukcijų, taisyklių ir kt.) reikalavimų pažeidimas	4	11,4	3	11,1
Netinkamas darbo vietos įrengimas	1	2,9	1	3,7
Darbo priemonės konstrukcijos trūkumai	1	2,9	0	0,0
Kolektyvinės saugos priemonės neįrengimas	1	2,9	1	3,7
Netinkamų kolektyvinių saugos priemonių naudojimas	2	5,7	0	0,0
Netinkamas darbų organizavimas	6	17,1	6	22,2
Darbuotojo neaprupinimas asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis	1	2,9	0	0,0
Teritorijos, grindų, praėjimų būklės ar jų priežiūros neatitikimas saugos ir sveikatos teisės aktų reikalavimams	1	2,9	0	0,0
Netinkamas daiktų, medžiagų sandėliavimas, krovimas	0	0,0	1	3,7
Saugos ir sveikatos darbe vidinės kontrolės įmonėje nepakankamumas	10	28,6	6	22,2
Kolektyvinių saugos priemonių statyvietėse nebuvimas	1	2,9	0	0,0
Eismo taisyklių pažeidimas sauskeliuose	0	0,0	2	7,4
Darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų reikalavimų pažeidimai nenustatyti	5	14,3	6	22,2
Dėl kelio, šaligatvio, laiptų slidumo	0	0,0	1	3,7

Grafikas (5)

Pastebėjimas:

Tendencija, kad daugiausiai 2020 metais mirtinų ir sunkių NA darbe statybos įvyksta dėl saugos ir sveikatos darbe vidinės kontrolės įmonėje nepakankamumo (22,2 proc.), netinkamo darbų organizavimo (29,6 proc., įskaitant netinkamą kolektyvinių apsaugos priemonių įrengimą ar/ir naudojimą, netinkamą darbo vietos įrengimą), išlieka (Grafikas (5)). (Skaitinė ir procentinė duomenų 2020 m. išraiška apie sunkius su mirtiniais NA statybos EVR įmonėse pateikiami nuo 27 sunkių kartu su mirtiniais NA darbe atvejų).

VI. APLINKYBIŲ, SĄLYGOJANČIŲ NA DARBE PASEKMES, ANALIZĖ

Lentelė (5)

NA aplinkybių pavadinimas	2019 m.		2020 m.	
	S+M	Proc. nuo visų S+M NA	S+M	Proc. nuo visų S+M NA
1. KOLEKTYVINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS:	X	X	X	X
Įvykio vietoje nebuvo įrengtos (ar jos neveikiančios) reikalingos kolektyvinės apsaugos priemonės	10	28,6	8	27,6
Įvykio vietoje buvo įrengtos reikalingos kolektyvinės apsaugos priemonės	3	8,6	4	11,4
2. ASMENINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS	X	X	X	X
Dirbantysis buvo aprūpintas reikiamomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis (toliau AAP), kurios skirtos tokio NA darbe išvengimui, tačiau jų nenaudojo	5	14,3	4	13,8
Dirbantysis nebuvo aprūpintas reikiamomis AAP	4	11,4	0	0,0
3. KRITIMAI NUO:	X	X	X	X
Kopėčių	5	14,3	3	10,3
Pastolių	3	8,6	4	13,8
4. KRITIMO AUKŠTIS:	X	X	X	X
Nukritimo aukštis buvo daugiau kaip 1,3 metro	11	31,4	14	48,3
5. DARBŲ VYKDYMUI PASKYROS - LEIDIMO:	X	X	X	X
Reikėjo	11	31,4	6	20,7
Nereikėjo	9	25,7	15	51,7

Pastebėjimai:

Aplinkybių, sąlygojančių sunkių ir mirtinų NA darbe pasekmes, analizė suponuoja išvadą, kad statybos EVR įmonėse darbdaviai turi kreipti didesnę dėmesį į DSS reikalavimų, ypač susijusių su kolektyvinių priemonių įrengimu, profesinės rizikos darbo vietose vertinimu bei vidinės kontrolės užtikrinimu, įgyvendinant darbų organizavimo priemones dėl pavojų statybvietėse pašalinimo dar iki darbų pradžios, užtikrinant saugią ir sveiką darbo aplinką. (Skaitinė ir procentinė duomenų 2020 m. išraiška apie sunkius su mirtiniais NA statybos EVR įmonėse pateikiami nuo 28 sunkių kartu su mirtiniais NA darbe atvejų).

VII. NA DARBE, ĮVYKĘ SU DARBUOTOJAIŠ, KURIŲ DARBO STAŽAS STATYBOS ĮMONĖSE BUVO IKI VIENERIŲ METŲ

Lentelė (6)

	2019 m.						2020 m.					
	Visi sektoriai			Statybos sektorius			Visi sektoriai			Statybos sektorius		
	viso	Iki 1m.	Proc.	viso	Iki 1m.	Proc.	viso	Iki 1m.	Proc.	viso	Iki 1m.	Proc.
S	124	39	31,5	28	11	39,3	129	39	30,2	24	13	54,2
M	41	15	36,6	7	5	71,4	34	7	20,6	5	2	40,0
Viso:	165	54	32,7	35	16	45,7	163	46	28,2	29	15	51,7

Pastebėjimai:

2020 m. sunkius sužalojimus darbe patyrė 13 darbuotojai, kurių darbo stažas įmonėje iki 1 metų, 2019 m. buvo 11 atvejų. 2020 m. mirtinų NA darbe, įvykusių darbuotojams, kurių darbo stažas įmonėje yra iki 1 metų, skaitinė reikšmė palyginti su 2019 metais sumažėjo nuo 5 iki 2 atvejų (2019 m. statybos EVR įmonėse įvyko 7 mirtini atvejai, o 2020 m. mirtinų atvejų iš viso buvo 5). 2020 m. mirtini ir sunkūs NA darbe pagal visus sektorius įvyko su darbuotojais, kurie dirbo įmonėse pirmus metus (28,2 proc.), o statybos sektoriaus įmonėse nagrinėjamas rodiklis buvo 51,7 proc. Netgi įvertinant tai, kad aukštus NA darbe, įvykusių darbuotojams, kurių stažas įmonėje iki 1 metų, rodiklius statybos EVR įmonėse sąlygoja kontraktinis darbų organizavimo pobūdis, vis dėlto neabejotina, kad dirbantys pirmus metus, paprastai stokoja informacijos apie pavojų darbe keliamą riziką, o ši informacija jiems išsamiai nesuteikiama.

VIII. INSPEKTAVIMO RODIKLIŲ PAGAL TEMINES ATASKAITAS, JŲ SAŠAJŲ SU DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS (DSS) PAŽEIDIMAIS NA DARBE KONTEKSTE, ANALIZĖ

8. ATASKAITŲ ANALIZĖ PAGAL TEMINIUOSE KLAUSIMYNUOSE:

- „TA. 119. KRITIMAI. ASMENINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS“ (PATIKRINTOS 64 STATYBVIETĖS)
 „TA. 118. KRITIMAI. KOLEKTYVINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS“ (PATIKRINTA 60 STATYBVIETĖS)
 „TA. 14. „RENOVACIJOS DARBAI“ (PATIKRINTOS 127 STATYBVIETĖS)
 „TA. 70. PREVENČINIS STATYBVIETĖŲ PATIKRINIMAS“ (PATIKRINTA 290 STATYBVIETĖS),
 PAGRINDINIŲ DSS RODIKLIŲ (KLAUSIMŲ) NAGRINĖJIMO REZULTATŲ SUVESTINĖ
 (2020 m. kovo mėn. duomenimis)

Lentelė (7)

	TA. 119. KRITIMAI. ASMENINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS	2019 m. surašytos	2020m. surašyta	Pastabos
		124 teminės ataskaitos	101 teminė ataskaita	
		%	%	
1	2	3	4	5
1	Statybos darbų technologijos projekte, technologinėse kortelėse ar kituose dokumentuose nėra numatyta, kokiomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis reikia aprūpinti darbuotojus, apsaugant juos nuo nukritimo iš aukščio	6,4	5,9	
2	Statybos darbų technologijos projekte, technologinėse kortelėse ar kituose dokumentuose nėra numatytos saugos lynų ir diržų tvirtinimo vietos	5,6	10,8	
3	Statybvietėje nėra įrengtos saugos lynų ir diržų tvirtinimo vietos	8,1	11,8	
4	Statybvietėje įrengtos saugos lynų ir diržų tvirtinimo vietos neatitinka technologijos projekte, technologinėse kortelėse ir kituose dokumentuose	6,5	6,0	
5	Darbuotojai nenaudoja jiems išduotas asmenines apsaugines priemones	23,6	38,6	Kas trečioje statybvietėje
6	Darbuotojai nėra aprūpinti apsauginiais šalmais	2,5	7,9	
7	Darbuotojai nedėvi apsauginių šalmų	25,8	41,5	Kas antroje statybvietėje

Lentelė (8)

1	TA. 118. KRITIMAI. KOLEKTYVINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS	2019 m. surašytos 102 teminės ataskaitos	2020 m. surašytos 83 teminės ataskaitos	Pastabos
		%	%	
1	2	3	4	5
1	Statybvietėje nėra įrengtos kolektyvinės saugos priemonės, kad būtų išvengta darbuotojų, darbo priemonių, medžiagų ir kitų daiktų kritimo iš aukščio/į gylį	17,3	20,5	Kas penktoje statybvietėje
2	Pavojingos zonos, kuriose veikia ar gali veikti (atsirasti) pavojingi ir/arba kenksmingi veiksniai, nėra aptvertos signaliniais aptvarais ir paženklintos darbuotojų saugos ir sveikatos (toliau- DSS) saugos ženklais	19,2	20,9	Kas penktoje statybvietėje
3	Įrengti pastoliai neatitinka DSS reikalavimus	15,4	20,5	Kas penktoje statybvietėje
4	Nėra pastolių apsauginių aptvarų	12,5	21,4	Kas penktoje statybvietėje
5	Nėra saugos priemonių darbuotojams patekti į darbo vietas aukštyje	6,8	14,4	
6	Ar dirbant ant stogo (kitų pastato konstrukcijų) neįdiegtos priemonės, kad būtų išvengta darbuotojų, darbo priemonių ar kitų daiktų ir medžiagų kritimo, taip pat išvengta netyčinio užlipimo ant trapių paviršių	3,4	10,9	

Lentelė (9)

1	TA. 14. RENOVACIJOS DARBAI	2019 m. surašytos 240 teminės ataskaitos	2020 m. surašytos 268 teminės ataskaitos	Pastabos
		%	%	
1	2	3	4	5
1	Darbuotojai statybvietėje nedėvi šalmu	27,1	23,9	Kas ketvirtoje statybvietėje
2	Neįrengtos kolektyvinės apsaugos priemonės, apsaugančios darbuotojus, darbo priemonės, medžiagas nuo kritimo nuo pastolių (aptvarai, papėdės lentelės, ar tarp pakloto elemento skydų ir vertikalių kolektyvinių apsaugų	17,9	19,0	Kas penktoje statybvietėje
3	Pavojingos zonos, kuriose veikia ar gali veikti (atsirasti) pavojingi ir/arba kenksmingi veiksniai, neaptvertos signaliniais aptvarais ir nepaženklintos darbuotojų saugos ir sveikatos (toliau- DSS) saugos ženklais	12,1	12,7	
4	Neįrengtos reikiamos priėjimo prie darbo vietos priemonės ir nenaudojami saugos diržai, kai atliekant darbus aukštyje dėl darbo pobūdžio naudoti kolektyvines apsaugos priemonės, tokias kaip aptvarus, platformas arba apsauginius tinklus ir kitas priemonės yra privaloma naudoti	10,4	12,7	
5	Ar šalia masinio žmonių judėjimo kelių esantys pastoliai, nėra uždengti apsauginiu tinklu, apsaugančiu nuo medžiagų ar įrankių kritimo	7,5	7,8	
6	Neįrengti ne žemesni kaip 1,6 m aptvarai apie renovuojamą pastatą	7,9	10,1	
7	Šalia masinio žmonių judėjimo kelių neįrengti aptvarai ne žemesni kaip 2 m, su vientisu apsauginiu stogeliu, apsaugančiu nuo krentančių daiktų (įskaitant įėjimus į pastatą)	7,1	9,7	
8	Neįrengtos kolektyvinės apsaugos priemonės, kai darbai atliekami ant stogų	3,8	3,7	

Lentelė (10)

	TA. 70. PREVENČINIS STATYBVIETIŲ PATIKRINIMAS	2019 m. surašytos 533 teminės ataskaitos	2020 m. surašytos 516 teminės ataskaitos	Pastabos
		%	%	
1	2	4	4	5
1	Darbuotojai statybvietėse nenaudoja jiems išduotų AAP	20,1	27,9	Kas trečioje statybvietėje
2	Pavojingos zonos, kuriose gali darbuotojus veikti (atsirasti) pavojingi ir/arba kenksmingi veiksniai, nėra aptvertos signaliniais aptvarais ir paženklintos saugos ir sveikatos apsaugos ženklais arba kitaip aiškiai pažymėtos	16,7	18,4	Kas penktoje statybvietėje
3	Statybvietėje nenustatytos ir aiškiai nepažymėtos pavojingos zonos	15,8	22,1	Kas penktoje statybvietėje
4	Darbuotojai neapsaugoti nuo kritimo iš aukščio (atramomis, aptvarais su rankiniais turėklais, paaukštinimo priemonės su aptvarais ir kt.)	13,5	23,1	Kas ketvirtoje statybvietėje
5	Dirbant aukštyje neįgyvendintos priemonės, užtikrinančios darbuotojų saugą, pirmenybę teikiant kolektyvinėms apsaugos priemonėms	12,0	21,1	Kas penktoje statybvietėje
6	Pavojingos zonos, kuriose nuolat veikia pavojingi ir/arba kenksmingi veiksniai, nėra aptvertos apsauginiais aptvarais, kad į tokias zonas nepatektų pašaliniai asmenys ar darbuotojai, kurie neprivalo jose dirbti	14,1	18,2	Kas penktoje statybvietėje
7	Darbuotojai, atliekantys darbus statybvietėje, nenaudoja tinkamas AAP	9,6	12,4	
8	Nevykdomi teisės aktų reikalavimai atliekant darbus pavojingose zonose	7,5	9,7	
9	Nenaudojamos saugos priemonės, apsaugančios žmones ar daiktus nuo kritimo (pvz., aptvarai, apsauginiai tinklai ir kt.)	5,6	11,0	
10	Darbuotojai neaprupinti AAP, kurios apsaugotų darbuotoją nuo rizikos veiksmų poveikio	4,9	6,6	

Pastebėjimai:

2019 m. ir 2020 m. teminių ataskaitų pagrindiniais ir vyraujančiais darbuotojų saugos ir sveikatos (DSS) pažeidimais NA darbe kontekste, tradiciškai išlieka pažeidimai, kai darbuotojai nedėvi apsauginių šalmų (Lentelė (7), Lentelė (9)) (2020 m. virš 27 proc. statyviečių – kas trečioje statybvietėje), darbuotojai statybvietėse nenaudoja jiems išduotų AAP (2019 m. virš 20 proc. – kas penktoje statybvietėje), pavojingos zonos, kuriose veikia ar gali veikti (atsirasti) pavojingi ir/arba kenksmingi veiksniai, neaptvertos signaliniais aptvarais ir nepaženklintos DSS) saugos ženklais (2020 m. 18,4 proc. - beveik kas penktoje statybvietėje).

Minėtos lentelės DSS rodiklių skaitinės (ir procentinės) išraiškos, iš esmės tiesiogiai koreliuoja su mirtinus ir sunkius NA darbe sąlygojančiais veiksniais (žmonių kritimas iš aukščio, judantys, krentantys daiktai, ruošiniai, žemių ir kitų medžiagų griūtis) bei su darbų organizavimu ir darbo vietų įrengimu statybvietėse.

Svarbu tai, kad NA darbe sąlygoja žmogiškieji faktoriai, t. y. netinkamas darbų organizavimas, neaptveriamos nepažymimos pavojingos zonos, neparenkamos tinkamos darbui aukštyje priemonės, neįrengiamos DSS reikalavimams atitinkančios kolektyvinės apsaugos priemonės bei pačių darbuotojų jiems privalomų DSS reikalavimų (instrukcijų) nesilaikymas.

Šiuo aspektu svarbu pažymėti, kad dauguma aukščiau minėtų faktorių galėtų būti eliminuoti, jei statybos vadovai, statybos darbų vadovai tinkamai vykdytų jiems pavestas funkcijas DSS srityje ir kontroliuotų, kaip laikomasi DSS reikalavimų statybvietėse, tačiau, kaip rodo patikrinimų duomenys, tai nėra įgyvendinama. Tokiu būdu VDI dar kartą nori atkreipti socialinių partnerių dėmesį, kad yra būtina užtikrinti žinių DSS srityje lygio pakankumą, atestuojant statybos vadovus, statybos darbų vadovus, o taip pat reikliau įvertinti jų funkcijų nevykdymo pasekmes, atestatų stabdymo procese.